

ГЭМЭЭ МЭДЭРЭЛГЭ

Дулма нургуулида ороо үдышье наа, амһартаа угаадаг, шоройгоо хамадаг, дүүнэрээ абалсадаг болонхой юм. Нэгэтэ эжынгээ хайшаашьеб ошонон хойно тэрэ дүүнэртээ үлэһэн байгаа. Тиигээд Норжомо Булад хоёройнгоо эрьюусэлдэжэ наадайл даа гэжэ халахагүйдэнь, тэдэнэр пеэшэнээ тойрон эрьюусэлдэжэ наадаба. Буладай хүхихэ гээшэнь аргагүй, эсэтэрээ, уухилтгараа эгэшэнэрээ эрьюулжэ, шагтайса гүйхэдэнь, Норжомо хөөршөөгөөд, гүйжэ ошон, тэрэниие таалаха гэхэдэнь, тэрэнь урдаһаань шангаар альгадажархиба.

Норжомо бии шадалаараа бархираад, гараараа нюураа барин, газарта нуушоо һэн.

Дулма пеэшэнэй саана хоргодоод байһан аад, Норжомынгоо сад гэжэ бархиршахадань, тэндэһээ мэгдэжэ гарана. Булад эгэшэһээ тээ холохоно болоод, хүнэй нэгэл үгэ дуугараа наа, бархиршахаар бэлэн, доодо уралаа һанжуулан, дурбиг-дурбиг гэжэ байна. Дүүнэрэйнгээ абари зангыень һайн мэдэхэ болоһон Дулма Буладай дурбиг-дурбиг гэжэ байхадань гэмтэйень мэдэжэ, тэрэниие хэрэглээшээнгүй болоод:

– Бү бархира даа. Эжымнай ерээд, “Юүндэ наншалдажа, бархиралдажа байнабта,” – гээд бултыемнай харааха. Баабаймнайшье магтахагүй байха. Бархирхаяа түргэн болииш даа, – гэжэ байжа, нюураа баряад, сомсойгоод бархиржа нууһан Норжомынгоо толгойень эльбэжэ аргадана.

Тиигэлдэжэ байтарнь газараа эжынь орожо ерэбэ.

– Юүндэ энэтнай бархирааб? Бархируулангүй наадхуулхаа яагаабши? Юүндэ үрзыжэ, шууяа, бархираа гаргажа байгаабши? – гээд Дулмаяа хараашаба. Тиигэхэдэнь дүүнэрэйнгээ нюур гарнуудыень мүнөө һаяхан угаажэ сэбэрхэнүүд болгоод, үһэнүүдыень һамнаад байһан, ямаршье зэмэ хээгүй Дулма дүүнэртээ гомдон, хүсэд

гэмтэй, зэмэтэй хүнийн мэдэнгүй харааһан эжидээ гомдон бархиршаба.

Гэмтэйгээ мэдэһэн Булад ямаршые зэмэгүй аад, эгэшынгээ хараалгажа байхадань хайрлаад, баһа бархиршаба.

Тиигэхэдэнь эжынь Дулмые буруу зэмэлһэнээ мэдэжэ:

– Зай, юундэ булта бархиралдашаба гээшэбта даа? Хэнтнай зэмэтэй юм?

Эгэшэнэрынь абяа гаранагүй. Булад хүгшэн баабайнгаа “Зэмэтэйл һаа сэхыень хэлэхэ хэрэгтэй. Тиигээлгүй һаа адаг хүн болохо,” – гэжэ нэгэтэ хэлэһыень һанахадаа, хүсэлжэ хүсэлжэл:

– Би-би болёоб, мэдэнгүй сохёо бэшэ гүб, – гэжэ һугшажа байжа гэмээ мэдэрбэ.

Тиихэдэнь лэ эжынь юунэй болоһые, хэнэй гэмтэйе тухайлжа, бултыень аргадажа, шууяагүй болгобо.